

6. Anna Di Robilant. Genealogies of Soft Law. *The American Journal of Comparative Law*. 2006. Vol. 54, № 3. P. 504–511.

7. Mattei U. Hard Code Now! A Critique of Softness and a Plea for Responsibility in the European Debate over Codification. *The European Codification Process. Cut and Paste*. 2003. P. 107–128.

ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НАЦІОНАЛЬНИМИ СУДАМИ

Крикливець Д. О.

студентка юридичного факультету

Науковий керівник: Наливайко Л. Р.

доктор юридичного наук, професор,

професор кафедри загальноправових дисциплін

*Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

У сучасному світі особливе місце у саморозвитку та самовдосконаленні особистості відіграють права та свободи людини. Зважаючи на те, що є необхідність привести національне законодавство у відповідність до міжнародного, важливим є дослідження європейського досвіду та правової доктрини.

Ще з перших років проголошення незалежності, Україна прагнула до входження в європейський простір повноцінним його членом, тому задля досягнення цілі потрібно було звертати увагу на міжнародне право. Одним з перших кроків було включення до українського законодавства Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Протоколи до неї, що були ратифіковані Верховною Радою в 1997 році. Прийнявши цю Конвенцію держава зобов'язана гарантувати кожному ті права і свободи, що зазначені в цій Конвенції, серед яких статтею другою закріплено право на життя «Високі Договірні Сторони гарантують кожному, хто перебуває під їхньою юрисдикцією, права і свободи, визначені в розділі I цієї Конвенції.», ст. п'ятою – право на свободу «Кожен має право на свободу та особисту недоторканність. Нікого не може бути позбавлено свободи, крім таких випадків і відповідно до процедури, встановленої законом:...» [1].

Для забезпечення дотримання цих норм було прийнято закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». Він став наступним кроком для досягнення європейських стандартів та поклав на суди обов'язок

узгоджувати їх рішення з європейськими стандартами. Окрім того, стаття 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» передбачає застосування судами Конвенції та практики ЄСПЛ як джерела права [2, с. 165].

На практиці виникло багато труднощів щодо розуміння Конвенції та застосування рішень ЄСПЛ. Одна з таких проблем – забезпечення судів перекладом рішень ЄСПЛ. Відповідно до ст. 18 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» суди повинні використовувати переклад рішення, що надрукований в офіційному виданні, або ж якщо такого немає, то оригінал рішення.

Ми вважаємо, що окрім цих варіантів, практику ЄСПЛ доречно застосовувати ще в таких випадках: при колізії норм в законодавстві України при неоднозначному їх трактуванні, при відсутності порядку реалізації окремих положень певних законів.

Для прикладу розглянемо справу «Іванко проти України», де житель м. Харкова, якого було засуджено за низку крадіжок подав скаргу за порушення працівниками міліції ст. 3 Конвенції, яка передбачає: «Нікого не може бути піддано катуванню або не людському чи такому, що принижує гідність, поведженню або покаранню» [1]. Він звертався зі скаргою до національних судів, але йому було відмовлено в її задоволенні. Суд оголосив прийнятими скарги на жорстоке поведження працівників міліції в приміщенні УБОЗу та ефективність його розслідування, а решту скарг у заяві – неприйнятними. У зв'язку цим Україна повинна була сплатити упродовж трьох місяців 7 500 євро у національній валюті та відшкодувати моральну шкоду.

Отже, ми можемо зробити висновок, що у зв'язку з вище викладеним, можна зробити висновок, що нинішні проблеми пов'язані з недостатньою доступністю рішень ЄСПЛ через мовний бар'єр, відсутність навиків застосування цих рішень та тлумачення їх. В свою чергу, держава повинна попіклуватися про забезпечення суддів офіційними та точними перекладами відносно оригіналу рішень, про надання судам рекомендацій та прикладів щодо виконання рішень ЄСПЛ.

Література:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 02.10.2013 р. URL: https://www.echr.coe.int/documents/convention_ukr.pdf
2. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. 2-ге вид. випр., допов. К. 2015. 208 с.